

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M im@im.dk
W www.im.dk

Folketinget
ft@ft.dk

Dato: 27. september 2011
Enhed: Kommunaljura
Sagsbeh.: DEPCJB
Sags nr.: 1110373
Dok. nr.: 657770

Fra Brøndby Kommune har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede brev, som Mikael Jensen, Albjergparken 47, 2. th., 2660 Brøndby Strand, afleverede på afstemningsstedet Kulturhuset Brønden den 15. september 2011.

Mikael Jensen klager over, at der i Brøndby Kommune er anvendt elektroniske valglister i forbindelse med folketingsvalget.

Mikael Jensen har i brevet anført, at enhver form for elektronisk/digital informationsoverførsel i enhver henseende er undergravende for hans tillid til en sober valghandling. Denne holdning blev bekræftet, idet Mikael Jensen stod i kø i mere end en halv time, da han skulle afgive sin stemme.

Mikael Jensen har oplyst, at han blev bedt om at skifte kø tre gange, og at de tilfornordnede vælgere ikke havde overblik eller kompetence til at sørge for en tillidsskabende atmosfære i forbindelse med, at de elektroniske valglister gik ned.

Da Mikael Jensen over for en tilfornordnet vælger gav udtryk for sin usikkerhed ved brug af elektroniske valglister, svarede vedkommende ifølge Mikael Jensen, at de elektroniske valglister kun er lokale og ikke kører over internettet.

Mens Mikael Jensen stod og skrev sin klage, overhørte han ifølge det oplyste flere tilfornordnedes udsagn med reference til nedbruddet om, at "nettet" er gået ned, "jeg har ikke længere overblik over valgprocenten" og "måske er det pc'erne".

To medarbejdere sad ifølge Mikael Jensen i et hjørne med en stabel valgkort, som de skulle scanne senere, "når der bliver mere ro".

Mikael Jensen har oplyst, at da han bekendtgjorde, at han ville klage formelt over valghandlingen, fik han ikke mulighed for at gøre dette til den tilfornordnede vælger, som to personer pegede på som den rigtige. Han fik blot udleveret et afrevet stykke papir. Han kunne heller ikke få en kopi af klagen, da han bad om det.

Brøndby Kommune har i en udtalelse af 20. september 2011 oplyst, at kommunen på samtlige afstemningssteder har anvendt digitale valglister.

Kommunen oplevede på Kulturhuset Brønden, at KMD-systemet Digital Valgliste kortvarigt gik ned og derefter gik fra at kunne fungere som "frit bordvalg" til "fast bordvalg". Dette betød en pause i valghandlingen, indtil valgbordene var

blevet udstyret med bordnumre. Disse blev i første omgang opsat i den forkerte rækkefølge. Det medførte en generel utilfredshed i valglokalet, da bordrækkefølgen blev ændret. Problemet skyldtes, at pc'erne fejlagtigt var blevet opsat i den modsatte rækkefølge af den tænkte bordnummerering, hvilket viste sig at være afgørende for systemet, når man går over til "fast bordvalg". Problemet blev dog hurtigt løst, og valghandlingen kunne fortsætte. Hele perioden, fra fejlen opstod, til der var etableret fast bordvalg, varede ca. 25 minutter.

Brøndby Kommune har videre oplyst, at når man skifter til "fast bordvalg", mister valgsekretærens pc'er oversigten over, hvor mange valgkort der bliver registreret ved bordene, og valgsekretæren kan derfor ikke følge med i valgprocenten. Valgsekretariatet lå inde med ca. 80 valgkort, der endnu ikke var blevet registreret, idet en tilfældig vælger fejlagtigt havde trykket "annuller" i stedet for "OK", når denne indlæste valgkortene. Dette forsøgte valgsekretariatet at råde bod på, da nedbruddet indtraf. Valgkortene blev indskannet, da der blev etableret fast bordvalg.

Brøndby Kommune har oplyst, at Mikael Jensen udtrykte generel skepsis over for elektroniske valg. Han fik derfor forklaret, at der udelukkende var tale om digitale valglister i et lukket netværk. Mikael Jensen mente dog ikke, at dette var sikkert nok.

Brøndby Kommune har anført, at de syv pc'er fungerede i et lukket netværk og ingen adgang havde til internettet. Endvidere var de syv pc'er blokeret fra at anvende det trådløse net i Kulturhuset Brøndby.

Kommunen har oplyst, at det ikke var muligt at give Mikael Jensen en kopi af hans klage, da der ikke var en kopimaskine i selve valglokalet. Han fik dog en kvittering for aflevering af klagen. Da stemningen var lidt hektisk på tidspunktet, fik Mikael Jensen det nærmeste stykke papir udleveret til at skrive sin klage på, og administrationen gav udtryk for, at det var bedre at nedskrive klagen end at overgive den mundtligt.

Resten af valghandlingen forløb ifølge kommunen roligt.

Brøndby Kommune har efterfølgende sendt en kopi af klagen til Mikael Jensen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at kommunalbestyrelsen ifølge § 19, stk. 3, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 107 af 8. februar 2011) kan beslutte, at der for et eller flere eller alle afstemningsområder i kommunen skal benyttes en elektronisk valgliste.

I afsnit 4.12. i vejledning om afholdelse af folketingsvalg (vejledning nr. 78 af 26. august 2010) er der bl.a. anført følgende:

"Den elektroniske valgliste skal indeholde de samme oplysninger, som valglister på papir efter den gældende lovgivning og skal rettes og afmærkes samt påføres bemærkninger efter de gældende regler herom. Den elektroniske valgliste kan anvendes til alle de opgaver, som en valgliste i papirudgave kan bruges til efter gældende lovgivning ved afholdelse af valg. Forskellen vil derfor alene bestå i, at valglisten som udgangspunkt ikke skal foreligge på papir, men alene i elektronisk form, og i,

at rettelser og afmærkning af valglister sker elektronisk, ligesom eventuelle bemærkninger påføres valglisten elektronisk. Af sikkerhedshensyn (systemnedbrud m.v.) skal kommunen til enhver tid kunne udskrive en papirudgave af valglisten for hvert afstemningsområde med de oplysninger, der kræves efter den gældende lovgivning.

...

Der skal udarbejdes en elektronisk valgliste for hvert af de afstemningsområder i kommunen, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal anvendes elektronisk valgliste. I modsætning til afstemningsområder, hvor der alene anvendes valgliste i papirform, skal der derimod ikke udarbejdes en særskilt valgliste for hvert valgbord i tilfælde, hvor der er flere valgborde på afstemningsstedet. Den elektroniske valgliste er fælles for alle valgborde. En vælger, der bliver afmærket på den elektroniske valgliste ved et valgbord, bliver derfor automatisk også afmærket på den elektroniske valgliste ved det/de øvrige valgbord/e. Vælgeren skal derfor ikke som ved en papirvalgliste henvende sig ved et bestemt valgbord, men kan gå hen til det bord, hvor køen er kortest.

...

Beslutter kommunalbestyrelsen at bruge en elektronisk valgliste, skal den træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at valgstyrene ved gennemgangen af brevstemmerne og valglisteførerne ved kontrollen af de fremmødte vælgere på valgdagen hurtigt går over til at registrere manuelt på en papirudgave af valglisten, hvis systemet bryder sammen, der sker strømsvigt eller lignende. På samme måde skal kommunalbestyrelsen have truffet de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de manuelle registreringer efterfølgende bliver tastet ind i den elektroniske valgliste, når det elektroniske system er kommet op at køre igen efter et systemnedbrud m.v.”

Udtalelsen fra Brøndby Kommune giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Klager underrettes herfra om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

/Christian Vigh